

DECIZIE

19 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul:

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Iuliana Oprea, Ion Druță

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Carmanschi Vitalie în interesele Elenei Gavriiliuc, în pricina la cererea lichidatorului societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian cu privire la tragerea la răspundere materială subsidiară a organelor de conducere – Gavriiliuc Elena, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2017, prin care cererea a fost admisă

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2016 lichidatorul societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian a depus împotriva Elenei Gavriiliuc cerere cu privire la tragerea la răspundere materială subsidiară.

În motivarea cererii lichidatorul societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian a indicat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2015 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 25 mai 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 august 2015, a constatat insolabilitatea societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere și a intentat procesul de insolabilitate, numindu-l în calitate de administrator al procesului de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015 s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului, fiind numit în calitate de lichidator al debitorului.

Adunarea creditorilor prin hotărârea din 24 octombrie 2016 a autorizat administratorul insolabilității să depună cerere în instanța de insolabilitate cu privire la tragerea la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului.

Din Registrul de stat al persoanelor juridice rezultă că de la 12 iulie 2013 în calitate de administrator și unic asociat al societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată este Gavriiliuc Elena.

Gavriiliuc Elena a confirmat contra semnătură că a primit copia hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, iar prin recipisa din 17 septembrie 2015 s-a obligat să transmită administratorului insolvenței în termen de 5 zile actele aferente activității economico-financiare ale întreprinderii, inclusiv ștampilele.

Departamentul Poliției de Frontieră la 18 ianuarie 2016 a confirmat că în perioada de la 01 ianuarie 2015 până la 12 ianuarie 2016 Gavriiliuc Elena a traversat frontiera de stat de 21 ori, fapt ce indică că aceasta se află pe teritoriul Republicii Moldova.

Gavriiliuc Elena nu a onorat obligațiile prevăzute de lege, nu a transmis patrimoniul întreprinderii pe bază de inventar și de bilanț, actele juridice care confirmă dreptul întreprinderii, avizele auditorilor, ale organelor fiscale, documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii, precum și alte documente aferente activității economice.

În ședința de validare a creanțelor din 06 iulie 2015 și în ședința specială din 27 iulie 2015 au fost validate creanțe în mărime de 368 358, 72 lei, care nu sunt stinse din lipsa masei debitoare.

Gavriiliuc Elena nu a obiectat împotriva cuantumului creanțelor validate de instanța de insolvență.

Din răspunsurile primite de la organele abilitate s-a constatat că lipsesc date privind bunurile înregistrate cu titlu de proprietate după societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată, bunuri mobile sau imobile și mijloace bănești din care ar putea fi acoperite creanțele creditorilor.

Potrivit procesului—verbal nr. 01/15 din 15 decembrie 2015 privind rezultatele inventarierii bunurilor corporale și încorporale care aparțin masei debitoare a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată, comisia de inventariere având la bază bilanțul contabil reflectat în ultimul raport financiar prezentat de debitor la Direcția Generală pentru Statistică pe mun. Chișinău pe perioada de gestiune 2014, din actele de inventariere a masei debitoare 1/1 și 2/1 din 14 decembrie 2015 a constatat lipsa efectivă a elementelor de activ (bunuri corporale și încorporale) în patrimoniul debitorului în sumă de 2 009 583 lei.

Potrivit listei livrărilor și procurărilor impozabile cu TVA, prezentate de Direcția Administrare Fiscală Buiucani a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, în perioada de la 01 ianuarie 2013 -13 martie 2015, ultimii trei ani anteriori intentării procesului de insolvență, societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a efectuat următoarele activități:

în perioada de la 01 ianuarie 2013- 31 decembrie 2013:

Livrări - 41 în sumă de 893 603,54 lei, inclusiv TVA;

Procurări – 72 în sumă de 344 679,68 lei, inclusiv TVA;

În perioada de la 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014:

Livrări – 17 în sumă de 35 870 lei, inclusiv TVA;

Procurări – 64 în sumă de 197 308,64 lei, inclusiv TVA;

În perioada de la 01 ianuarie 2015 – 13 martie 2015:

Livrări – 0 în sumă de 0 lei,

Procurări – 6 în sumă de 5 684,4 lei, inclusiv TVA.

Din datele bilanțului contabil reflectat în ultimul raport financiar pe anul 2014 rezultă că debitorul înregistra creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale în sumă de 446 593 lei.

Având în vedere că organele de conducere ale debitorului nu au prezentat la cererea administratorului insolvenței documentele contabile, în calitate de lichidator a fost în imposibilitate să depună cereri în vederea urmăririi și încasării prin poprire a creanțelor pe termen scurt aferente facturilor comerciale.

Procesul de insolvență în privința societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a fost intentat în urma incapacității de plată a creanței față de societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” în sumă de 87 818 lei.

Gavriliuc Elena nu a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență în interiorul termenului acordat de lege.

Cere lichidatorului societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian tragerea la răspunderea subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată în persoana administratorului statutar și unicului asociat Gavriliuc Elena cu încasarea din contul acesteia a datoriei față de creditorii validați în mărime de 368 358,72 lei în contul masei debitoare, în scopul asigurării acțiunii aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv mijloacele bănești în limita valorii acțiunii (f.d. 3-11).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2017 s-a admis cererea lichidatorului societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian.

S-a încasat de la Gavriliuc Elena în beneficiul masei debitoare a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată suma de 368 358,72 lei.

S-a încasat de la Gavriliuc Elena în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 11 051 lei.

S-a aplicat sechestrul pe bunurile și sumele de bani aflate în proprietatea Elenei Gavriliuc, inclusiv asupra celor care se află la alte persoane în limita valorii acțiunii de 368 358,72 lei (f.d. 77-88).

Prin mandatul din 03 decembrie 2016 avocatul Carmanschi Vitalie a fost împuternicit de Gavriliuc Elena să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 49).

La 13 martie 2017 avocatul Carmanschi Vitalie a declarat în interesele Elenei Gavriliuc recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2017 solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de tragere la răspundere subsidiară. (f.d. 90).

La 14 martie 2017 avocatul Carmanschi Vitalie a declarat recurs motivat împotriva aceleiași hotărâri invocând că lichidatorul Popa Lilian nu a prezentat probe concludente ce ar demonstra vinovăția Elenei Gavriliuc în apariția stării de insolvență.

Conform raportului financiar, raportului de profit și pierderi la situația anului 2014, debitorul a înregistrat pierderi în sumă de 792 690 lei.

Gavriliuc Elena a preluat gestiunea întreprinderii la 12 iulie 2013, iar până la data menționată aceasta a fost condusă de alte persoane.

Liquidatorul Popa Lilian nu a delimitat răspunderea Elenei Gavriliuc față de răspunderea administratorului și asociaților precedenți.

Intimatul nu a verificat dacă recurența a primit de la fostele organe de conducere documentația de evidență contabilă a întreprinderii și pretinsele active materiale.

La apariția stării de insolvabilitate, lichidatorul nu a ridicat rapoartele financiare pentru anul 2012 - 2013 în vederea determinării situației financiare până la preluarea administrării.

Lichidatorul a indicat că s-a constatat lipsa efectivă a patrimoniului în sumă de 2 009 583 lei, însă nu a ținut cont că în această sumă se includ și creanțele pe termen scurt.

Contabilului care a semnat raportul financiar pentru anul 2014 la fel îi poate fi imputată apariția stării de insolvabilitate.

Gavriliuc Elena nu a refuzat transmiterea documentelor contabile, iar neprimirea acestora nu îi poate fi imputată, deoarece lichidatorul a tăragănat primirea lor.

Prin referința depusă la 07 aprilie 2017 lichidatorul Popa Lilian a solicitat respingerea recursului.

Conform art. 8 alin. (3) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, recursul va fi judecat în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din următoarele motive.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În ședința de judecată din 06 februarie 2017 avocatul Carmanschi Vitalie care reprezenta interesele Elenei Gavriliuc a fost prezent, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 75-76).

La 07 martie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia hotărârii din 06 februarie 2017 (f.d. 89).

Prin urmare, recursul nemotivat declarat de avocatul Carmanschi Vitalie la 17 februarie 2017 și recursul motivat declarat la 14 martie 2017 sunt depuse în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art.5 alin.(5) lit.f) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sânt: tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum și sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2015 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată și s-a numit în calitate de administrator provizoriu Popa Lilian (f.d. 12).

Administratorul provizoriu Popa Lilian a emis ordinul nr. 01-IP/15 din 17 aprilie 2015, prin care a obligat societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată să transmită:

- toate documentele de constituire, certificatul de înregistrare a întreprinderii, hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii, adeverința privind fabricarea ștampilei și ștampilele întreprinderii, după caz procesele-verbale ale adunării generale;

- toate documentele privind raporturile de muncă, inclusiv contractele individuale de muncă cu angajații, contractul colectiv de muncă, regulamentul ordinii interioare, ordinele administrației privind angajarea, concedierea, suspendarea din funcție, premiarea și sancționarea angajaților;

- toate documentele ce țin de activitatea economică a întreprinderii, inclusiv licențele și autorizațiile eliberate de organele competente pentru desfășurarea activității economice, avizele auditorilor sau cenzorilor, actele de control și deciziile emise de organele autoadministrării fiscale, registrul de intrare și ieșire a corespondenței, precum și alte registre interne ale întreprinderii;

- toate documentele ce confirmă drepturile asupra patrimoniului întreprinderii, inclusiv contractele de vânzare-cumpărare a bunurilor, extrase din registrele publice care duc evidența dreptului de proprietate asupra bunurilor;

- toate documentele de evidență contabilă, inclusiv dările de seamă fiscale și rapoartele financiare prezentate organelor competente, cartea mare, descifrările conturilor analitice, registrul livrărilor și procurărilor, registrul de casă și a aparatului de casă, documentele primare justificative cu regim special, precum și mașina de casă și control (f.d. 32).

La 17 aprilie 2015 administratorul provizoriu Popa Lilian a expediat societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată notificare prin care a comunicat despre încheierea de admitere spre examinare a cererii introductive depusă de societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” (f.d. 31).

Notificarea și ordinul 01-IP/15 din 17 aprilie 2015 au fost recepționate de societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată la 23 aprilie 2015 (f.d. 31, verso).

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 25 mai 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 august 2015, a constatat insolvabilitatea societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere și a intentat procesul de insolvabilitate.

A desemnat pe Popa Lilian în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate.

A înlăturat membrii organelor de conducere ale societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată de la gestiunea întreprinderii și masei debitoare cu destituirea acestora din funcțiile deținute, atribuțiile de administrare și de dispoziție ale societății fiind transmise administratorului insolvabilității Popa Lilian.

A obligat organele de conducere a societății comerciale „Igolias Prim” să transmită neîntârziat administratorului insolvabilității Popa Lilian gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății, împreună cu registrele, cu actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia (f.d. 13).

La 26 mai 2015 lichidatorul Popa Lilian a expediat societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată și administratorului Gavriliuc Elena notificare cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate și obligația de a transmite documentele aferente activității debitorului (f.d. 33).

Gavriliuc Elena a confirmat contra semnătură la 27 mai 2015 că a primit notificarea și dispozitivul hotărârii din 25 mai 2015 (f.d. 33, verso).

La ședința specială de validare a creanțelor din 27 iulie 2015 s-a rectificat tabelul creanțelor și s-au validat creanțe față de societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată în mărime de 368 358,72 lei (f.d. 37).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 noiembrie 2015 a continuat procesul de insolvență și a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului.

La 25 noiembrie 2015 lichidatorul Popa Lilian a expediat administratorului Gavriliuc Elena notificare cu privire la trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării masei debitoare (f.d. 34).

Notificarea a fost recepționată de Gavriliuc Elena la 03 decembrie 2015 (f.d. 35).

Conform art. 108 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul în care debitorul nu prezintă documentele activității economice și de evidență contabilă în modul prevăzut de prezenta lege, inventarul bunurilor lui se face conform documentelor și altor probe reconstituite de către administratorul insolvenței/lichidator. Dacă, în urma notificărilor, administratorul insolvenței/lichidatorul nu identifică niciun bun, inventarul se încheie în baza comunicărilor transmise în scris de autoritățile relevante.

Debitorul nu a prezentat documentele activității economice și de evidență contabilă în modul prevăzut de prezenta lege, inventarea bunurilor fiind efectuată conform documentelor și altor probe reconstituite de către administrator.

Prin procesul-verbal nr. 01/15 din 15 decembrie 2015 privind rezultatele inventarierii bunurilor corporale și incorporale care aparțin masei debitoare a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată, întocmit de lichidatorul Popa Lilian, Dorin Ciobanu, reprezentant al creditorului societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” și contabilul Stratan Liliana, s-a constatat că administratorul Gavriliuc Elena nu a prezentat la cereri actele aferente activității economice ale întreprinderii, că potrivit comunicărilor transmise în scris de registrele publice și instituțiile financiare care duc evidența bunurilor și mijloacelor bănești, după debitorul societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată nu sunt înregistrate careva bunuri mobile, imobile și/sau mijloace bănești (f.d. 38-40).

Așadar, s-a constatat lipsa masei debitoare din care ar putea fi acoperite creanțele în mărime de 368 358,72 lei față de societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată.

Adunarea creditorilor societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată prin procesul-verbal nr. 02/16 din 24 octombrie 2016 a autorizat lichidatorul în vederea adresării în instanța de insolvență cu acțiune privind tragerea la răspundere patrimonială subsidiară a organului de conducere a debitorului în persoana administratorului și unicului asociat Gavriliuc Elena (f.d. 20-30).

Având în vedere lipsa bunurilor care ar putea acoperi masa debitoare a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată, lichidatorul Popa Lilian este în drept să depună cerere cu privire la tragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere a întreprinderii insolvente.

Conform art. 247 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier),

administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” a comunicat lichidatorului Popa Lilian că societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a fost fondată în anul 2007, că din 12 iulie 2013 unicul asociat și administrator este Gavriliuc Elena (f.d. 17).

Conform art. 68 alin. (2) Cod civil, fondatorul (membrul) persoanei juridice nu răspunde pentru obligațiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligațiile fondatorului (membrului), cu excepțiile stabilite de lege sau de actul de constituire.

Conform. 45 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007, în afară de obligațiile enumerate în alin. (1) al acestui articol, asociatul are și alte obligații stabilite de lege și de actul de constituire.

Din normele de drept citate se deduce că asociatului (fondatorului) îi pot fi imputate și alte obligații stabilite de lege sau de actul de constituire.

Conform art. 248 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a stampilei;
- f) *dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;*
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) *nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;*
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că membrii organelor de conducere pot fi trași la răspundere subsidiară patrimonială pentru continuarea activității debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și pentru nedepunerea cererii introductive de intentare a procesului de insolvență în interiorul stabilit de lege.

Conform art. 10 alin. (2) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Conform art. 14 alin. (2) și (3) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2).

Conform art. 15 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membriilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sânt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Conform art.72 alin.(7) Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007, în cazul apariției indiciilor de insolvență, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

Conform art. 14 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sânt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Conform art. 138 alin. (5) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul în care, contrar circumstanțelor ce denotă incapacitate de plată, potrivit căreia întreprinderea dizolvată urma să fie lichidată doar în procedură simplificată a falimentului, proprietarul, asociații (membrii, acționarii) și lichidatorul nu au adresat în instanță de insolvență cerere de declarare a stării de insolvență, aceștia poartă răspundere subsidiară și solidară față de creditorii ale căror creanțe nu au fost stinse în mărime deplină și, totodată, acest fapt servește temei pentru refuzul de a radia întreprinderea din registrul de stat.

Din prevederile legale citate rezultă că debitorul este obligat să depună cerere introductivă în termen de 30 de zile calendaristice în cazul apariției indiciilor de insolvență.

Din raportul de profit și pierderi rezultă că la sfârșitul anului 2014 societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a înregistrat pierderi în mărime de 792 690 lei (f.d. 47, verso).

Aceste pierderi sunt semnificative și obliga organele de conducere a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată să depună cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență.

Administratorul și unicul asociat al societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Gavriliuc Elena a continuat activitatea și nu a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență.

Conform art. 13 alin. (1) lit. a) Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine: conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată.

Conform art. 27 alin. (3) și (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul are obligația de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și la patrimoniul său, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, care vor fi reținute de administratorul provizoriu spre documentare.

În cazul în care informațiile și documentele prevăzute la alin.(3) nu sânt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceștia vor fi trași la răspundere patrimonială subsidiară și/sau penală, sau contravențională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităților, informațiile și/sau documentele, cheltuielile urmând a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

Administratorul provizoriu Popa Lilian a emis ordinul nr. 01-IP/15 din 17 aprilie 2015, prin care a obligat societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată să transmită toate actele de evidență economico-financiară (f.d. 32).

La 17 aprilie 2015 administratorul provizoriu Popa Lilian a expediat societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată notificare prin care a comunicat despre încheierea de admitere spre examinare a cererii introductive depuse de societatea cu răspundere limitată „Beșleaga Lux” (f.d. 31).

Notificarea și ordinul 01-IP/15 din 17 aprilie 2015 au fost recepționate de societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată la 23 aprilie 2015 (f.d. 31, verso).

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 25 mai 2015, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 august 2015, a obligat organele de conducere a societății comerciale „Igolias Prim” să transmită neîntârziat administratorului insolvenței Popa Lilian gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății, împreună cu registrele, cu actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia (f.d. 13).

La 26 mai 2015 lichidatorul Popa Lilian a expediat societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată și administratorului Gavriiuc Elena notificare cu privire la intentarea procedurii de insolvență și obligația de a transmite documentele aferente activității debitorului (f.d. 33).

Gavriiuc Elena a confirmat contra semnătură la 27 mai 2015 că a primit notificarea și dispozitivul hotărârea din 25 mai 2015 (f.d. 33, verso).

La 27 septembrie 2015 Gavriiuc Elena s-a obligat contra semnătură față de administratorul insolvenței Popa Lilian să transmită administratorului insolvenței Popa Lilian în termen de 5 zile actele aferente activității economico-financiare ale societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată, inclusiv ștampilele care vor fi descrise și numerotate într-un borderou și însoțite de actul de primire-predare (f.d. 36).

Neprezentarea actelor solicitate de Gavriiuc Elena nu a fost negată nici de avocatul Carmanschi Vitalie în ședințele de judecată din 15 ianuarie 2017 și 06 februarie 2017 (f.d. 70-76).

Având în vedere că Gavriiuc Elena nu a transmis lichidatorului Popa Lilian documentele de evidență contabilă în termenul stabilit de legiuitor, instanța de insolvență întemeiat a tras la răspundere subsidiară organele de conducere.

Nu constituie temei de admitere a recursului cererea avocatului Carmanschi Vitalie în numele Elenei Gavriiuc adresată lichidatorului Popa Lilian prin care a

indicat despre interesul de a prezenta documentele activității economice și documentele de evidență contabilă pe care le deține, precum și informațiile solicitate (f.d. 64).

Or, aceasta este adresată după depunerea de către lichidatorul Popa Lilian a cererii cu privire la tragerea la răspundere subsidiară.

Conform art. 83 alin. (1)-(3) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă cererea introductivă este admisă, debitorul este obligat să prezinte explicațiile și informațiile necesare pentru adoptarea unei decizii privind examinarea cererii.

Debitorul este obligat să participe la ședințele instanței de insolvență, la adunarea creditorilor și/sau la ședințele comitetului creditorilor.

Debitorul este obligat să dea informații și lămuriri instanței de insolvență, administratorului/lichidatorului, comitetului creditorilor și adunării creditorilor asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolvență, să le aducă la cunoștință faptele de natură să atragă răspundere pentru o infracțiune sau contravenție. Astfel de informații și lămuriri nu pot fi folosite într-un proces penal sau contravențional decât cu învoirea debitorului. Acesta trebuie, de asemenea, să susțină administratorul/lichidatorul în executarea sarcinilor și atribuțiilor și este obligat să se prezinte, citat de instanță, pentru a da informații și lămuriri și pentru a colabora.

Contrar acestor prevederi legale Gavriiuc Elena nu a depus diligența necesară pentru a executa obligațiile stabilite de lege pentru a prezenta documentele solicitate, pentru a da informații și lămuriri instanței de insolvență și administratorului insolvenței.

Argumentul că lichidatorul Popa Lilian nu a verificat dacă actele contabile și ștampila întreprinderii au fost transmise de organele de conducere anterioare Elenei Gavriiuc nu poate fi reținut.

Or, pe raportul de profit și pierderi este aplicată ștampila societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată (f.d. 46, verso).

Mai mult ca atât, Gavriiuc Elena devenind unic asociat al societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată nu a declarat Camerei Înregistrării de Stat despre neprezentarea ștampilei și actelor contabile.

Nu pot fi reținute nici argumentele că starea de insolvență a societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată nu a apărut în perioada de activitate a Elenei Gavriiuc și ținerea contabilității este în seama contabilului care urma a fi tras la răspundere.

Or, din raportul de profit și pierderi semnat de Gavriiuc Elena rezultă că la finele anului 2013 societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a înregistrat profit în mărime de 61 435 lei (f.d. 46, verso).

Lipsa profitului și suportarea pierderilor s-a înregistrat în anul 2014, an în care societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată a fost gestionată de Gavriiuc Elena.

Că debitorul a fost gestionat de alte persoane până la Gavriiuc Elena la fel nu constituie temei de admitere a recursului.

Conform art. 247 alin. (2) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Gavriiuc Elena a devenit administrator și unic asociat al societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată la 13 iulie 2013, iar procesul de insolvență a fost intentat la 25 mai 2015.

Așadar, Gavriliuc Elena a gestionat societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată mai mult de 22 luni până la intentarea procesului de insolabilitate.

În conformitate cu art. 174 alin. (1) Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 175 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept: să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În conformitate cu art. 176 alin. (2) Codul de procedură civilă, sechestrarea bunurilor se efectuează în limita valorii revendicărilor din acțiune.

Prin urmare, instanța de insolabilitate legal a aplicat măsurile de asigurare a acțiunii în limita creanțelor admise față de societatea comercială „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a examinat pricina sub toate aspectele și a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de avocatul Carmanschi Vitalie în interesele Elenei Gavriliuc în cererea de recurs sunt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de avocatul Carmanschi Vitalie în interesele Elenei Gavriliuc.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2017, în pricina civilă la cererea lichidatorului societății comerciale „Igolias Prim” societate cu răspundere limitată Popa Lilian cu privire la tragerea la răspundere materială subsidiară a organelor de conducere Gavriliuc Elena.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul:

Valentina Clevadi

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan